

Kırmızı Çizginin Ötesine Geçmek

İçeriği Yazan: [Faruk HAKSAL](#) [1] Zaman: Çar, 09/11/2011 - 23:39



İnsan tuhaf bir mahlûk. Sorumluluklardan kaçabilmek için olanca zekâsını kullanan dâhiyane bir kurnaz...

Psikologların bu konuda tespit ettikleri ilginç bir gerçek var: Eğer güç durumunda olan bir kişiye yardım için müdahale gerekiyorsa, insanların topluluk halinde ya da yalnız başına olmalarına göre sorumluluk alma oranları değişiyor. Birden çok kişinin müdahale gerektiren bir olaya birlikte tanık olmaları durumunda yardım için müdahale girişimi oldukça az... Ama olay anında kişi tek başına ise, daha kolay sorumluluk alarak yardım için müdahale edebiliyor. Bu noktada insanın kendisini koruma içgüdüğü [yani bencilliği] onu ilginç bir kaypaklığa itelemektedir.

Yukarıdaki örnekte belki de topluluk içinde yer alan her birey, müdahale etmenin kendisi dışındaki diğer kişilerin sorumluluğu olduğunu düşünmektedir.

Ya da her bir birey, işte tam da bu noktada "bananecilik" felsefesini üretmekte ve kendisini, kendi dışındaki bir olaya müdahale etmenin risklerinden veya külfetlerinden korumaktadır.

Bu bir kurnazlık mıdır?

Toplum içinde insani sorumluluk duygusundan yoksun yaşamayı seçmek midir?..

Yoksa karşımızda, sorumluluk yeteneği gelişmemiş çağdaş bir "yeni dünya düzeni" profili mi bulunmaktadır?

Siz karar verin.

İnsanların davranış özelliklerini araştıran bilim adamları bu noktada da önemli bir tespite yer veriyorlar:

- Yardıma muhtaç bir insana yardım edebilecek birden çok insan mevcut ise, bu durumda yardıma koşanların sayısının oldukça az olmasının başlıca nedeni, yardıma geçmeyen kişilerin, hareketsiz kalan çoğunluğu taklit etmelerinden kaynaklanmaktadır...

Psikologlar buna, çoğunluğa uyma güdüsü, sürü psikolojisi ya da "seyirci etkisi" diyorlar...

Bu durumdaki bir kişinin hareketsiz kalmasının nedeni, insanların, "yardım etmemize gerek yok, çünkü nasıl olsa birileri çıkıp o yardımı yapacaktır," biçiminde düşünmeleri...

Ancak bu düşünce aldatıcıdır, oldukça kurnazcadır ve tümü ile bencil bir kendini koruma güdüsünün tezahürüdür.

Çünkü sağduyu ile düşünen herkes, başka birinin yardım edeceğini düşünüp hareketsiz kalındığında, diğer kişilerin de aynı şekilde düşünebileceğini... Böylelikle, yardıma muhtaç olan kişiye hiç kimsenin yardım elini uzatmayabileceği gerçeğine varabilir...

Bu noktada altı çizilmesi gereken gerçek, sorumluluk bilinci ve sorumluluktan kaçma kaypaklığı arasındaki derin uçurumdur.

Örneğin, bir ülke parçalanma riski ile burun buruna gelmişse, o ülkede özgürlüklerin köküne kibrit suyu dökülmüş ve toplum bir korku çemberinin içine hapsedilerek sindirilmişse ve yine o ülke, içten ve dıştan büyük risklerle karşı karşıya getirilmiş ve yürürlükteki laik düzenin temel esasları iyiden iyiye sarsılmışsa...O ülkenin yurttaşlarının, ortak vatanlarına karşı sahip olmaları gereken sorumluluğu bir ötekine bırakarak er meydanından kaçmaya çalışmaları deve kuşunun başını kuma sokarak saklandığını sanması kadar garip, beyhude ve saçma bir davranıştır...

Çünkü sorumluluk ciro edilemez.

Görev bilinci ertelenemez!

Ötesi kurnazlıktır, bencilliktir, ahlaksızlıktır, vefasızlıktır, çıkarıcılıktır...

Bu kırmızı çizginin ötesine atlamaya çalışmak ise, eskilerin deyimi ile, büyük bir "izansızlıktır!..

Hepsi bu kadar.

Faruk HAKSAL

faruk.haksal@politikadergisi.com

Yorumlar

- [İç Siyasa](#) [2]
- [Kültür/Sanat](#) [3]
- [Toplumsal](#) [4]

Kaynak URL (21/05/2024 - 17:01 tarihinde yazdırıldı):

<http://www.politikadergisi.com/makale/kirmizi-cizginin-otesine-gecmek>

Bağlantılar:

[1] <http://www.politikadergisi.com/pd-uye/faruk-haksal>

[2] <http://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/ic-siyasa>

[3] <http://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/kultursanat>

[4] <http://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/toplumsal>